

Datum stupanja na snagu 26.08.2004. (Sl.glasnik BiH 02/03)

U g o v o r
između
Bosne i Hercegovine
i
Savezne Republike Njemačke
o podsticanju i međusobnoj zaštiti investicija

Bosna i Hercegovina

i

Savezna Republika Njemačka -

u želji da prodube privrednu saradnju između dvije države,

u namjeri da se stvore povoljni uslovi za investicije investitora jedne države na teritoriji druge države,

spoznajući da su podsticanje i zaštita ovih investicija putem ugovora pogodni za oživljavanje privatne privredne inicijative i porast standarda stanovništva u obje države -

postigle su dogovor o slijedećem:

Član 1. Definicije

Za potrebe ovog Ugovora

1. pod pojmom "investicije" podrazumijevaju se sredstva bilo koje vrste, a naročito

(a) svojina nad pokretnim i nepokretnim stvarima kao i ostala stvarna prava kao što su hipoteke i založna prava;

(b) pravo nad udjelima u preduzećima i druge vrste učešća u preduzećima;

(c) potraživanja novca koji je upotrijebljen kako bi se ostvarila neka privredna vrijednost ili potraživanja bilo kojeg izvršenja koje ima privrednu vrijednost;

(d) prava intelektualne svojine, a naročito autorska prava, patenti, korisni modeli, industrijski uzorci i modeli, znakovi, trgovački nazivi, trgovačke i poslovne tajne, tehnički postupci, know-how i goodwill;

(e) javno-pravne koncesije uključujući i koncesije za istraživanje i iskorištavanje prirodnih bogatstava;

promjena oblika ulaganja sredstava ne mijenja njihovo svojstvo investicije;

2. pojam "prihodi" označava one iznose koji nastaju iz investicija u jednom određenom vremenskom periodu, kao što su udjeli u dobiti, dividende, kamate, licencne ili druge naknade;

3. pojam "investitor" označava

(a) u odnosu na Bosnu i Hercegovinu:

- fizička lica koja su u skladu sa zakonima Bosne i Hercegovine njeni državljani i koja u Bosni i Hercegovini imaju prebivalište ili svoje glavno mjesto poslovanja,

- pravna lica osnovana u skladu sa zakonima Bosne i Hercegovine i čije se sjedište, odnosno centralna uprava, nalaze na teritoriji Bosne i Hercegovine,

(b) u odnosu na Saveznu Republiku Njemačku:

- Nijemce u smislu Osnovnog zakona Savezne Republike Njemačke,

- svako pravno lice i trgovačko društvo ili drugo društvo ili udruženje sa ili bez svojstva pravnog lica koja imaju sjedište na teritoriji Savezne Republike Njemačke, bilo da je njihova djelatnost usmjerena na sticanje dobiti ili ne;

4. pojam "teritorija" označava

(a) u odnosu na Bosnu i Hercegovinu:

svu kopnenu teritoriju, njeno teritorijalno more i epikontinentalni pojas, dio ispod zemlje, te zračni prostor, uključujući bilo koju morsku zonu, na kojima Bosna i Hercegovina prema svojim propisima, usklađenim s međunarodnim pravom, vrši svoja suverena prava ili teritorijalne ovlasti,

(b) u odnosu na Saveznu Republiku Njemačku:

njenu teritoriju, kao i područja isključive ekonomske zone i epikontinentalnog pojasa, ukoliko međunarodno pravo dopušta ostvarivanje suverenih prava ili teritorijalnih ovlasti nad tim područjima.

Član 2.

Podsticanje i zaštita investicija

- (1) Svaka država ugovornica će na svojoj teritoriji, koliko je to moguće, podsticati investicije investitora druge države ugovornice i dopuštati te investicije u skladu sa svojim propisima.
- (2) Svaka država ugovornica će se na svojoj teritoriji prema investicijama investitora druge države u svakom slučaju odnositi pravedno i pošteno i ovim Ugovorom im pružati potpunu zaštitu.
- (3) Jedna država ugovornica neće ni na koji način na svojoj teritoriji proizvoljnim ili diskriminatorским mjerama ograničavati upravljanje, održavanje, upotrebu, korištenje ili raspolaganje investicijama investitora druge države ugovornice.
- (4) Prihodi od investicije kao i novi prihodi iz njihovog ponovnog investiranja uživaju istu zaštitu kao investicija.

Član 3.

Nacionalni tretman i tretman najvećeg povlaštenja

- (1) Svaka država ugovornica na svojoj teritoriji daje investicijama u vlasništvu ili pod kontrolom investitora druge države ugovornice ništa manje povoljan tretman, nego investicijama vlastitih investitora ili investitora trećih zemalja, ovisno o tome koji je povoljniji za konkretnu investiciju.
- (2) Svaka država ugovornica odnosi se prema investitorima druge države ugovornice s obzirom na njihove aktivnosti u vezi s investicijama iz stava (1) ovog Člana ne manje povoljno kao i prema vlastitim investitorima ili investitorima trećih zemalja, ovisno o tome šta je povoljnije za investitora.
- (3) Ovaj tretman ne odnosi se na prednosti koje jedna država ugovornica pruža investitorima trećih država na osnovu svoga članstva u, odnosno pridruživanja, nekoj carinskoj ili ekonomskoj uniji, zajedničkom tržištu ili području slobodne trgovine.
- (4) Postupanje osigurano ovim Članom ne odnosi se na povlastice koje jedna država ugovornica odobrava investitorima trećih država na osnovu ugovora o dvostrukom oporezivanju ili drugih dogovora o poreskim pitanjima.

Član 4.

Zaštita investicija i kompenzacija za eksproprijaciju

- (1) Investicije investitora jedne države ugovornice uživaju na teritoriji druge države ugovornice potpunu zaštitu i punu sigurnost.
- (2) Investicije investitora jedne države ugovornice smiju se na teritoriji druge države ugovornice samo radi općeg dobra i uz obeštećenje direktno ili indirektno eksproprijisati, podržaviti ili podvrgnuti drugim mjerama koje se u svom ishodu izjednačavaju s eksproprijacijom ili podržavljenjem. To obeštećenje mora odgovarati vrijednosti izvlašćene investicije neposredno prije vremena kada će stvarno ili prijeteće izvlašćenje, podržavljenje ili mjera sa istim učinkom postati javno poznati. Do obeštećenja mora doći odmah i na njega se do trenutka isplate moraju obračunati kamate, prema uobičajenoj bankovnoj kamatnoj stopi, ono mora biti efektivno raspoloživo i mora se moći izvršiti slobodan transfer. Najkasnije u trenutku izvlašćenja, podržavljenja ili mjera sa istim učinkom mora se na podesan način preduzeti mjera predostrožnosti za utvrđivanje i plaćanje obeštećenja. Prava valjanost izvlašćenja, podržavljenja ili mjera sa istim učinkom, odgovarajući postupak i visina obeštećenja moraju se moći preispitati u redovnom pravnom postupku.
- (3) Investitori jedne države ugovornice koji su zbog rata, drugih oružanih sukoba, revolucije, državnog vanrednog stanja ili ustanka na teritoriji druge države ugovornice pretrpjeli gubitak investicije neće biti u pogledu restitucije, nagodbe, obeštećenja ili drugih vidova kompenzacije tretirani manje povoljno od vlastitih investitora. Takve isplate se moraju moći slobodno transferisati.
- (4) U pogledu svega navedenog u ovom Članu investitori jedne države ugovornice uživaju na teritoriji druge države ugovornice tretman najvećeg povlaštenja.

Član 5. Transfer

Svaka država ugovornica garantuje investitorima druge države ugovornice slobodan transfer isplata koje su u vezi s investicijom, a posebno

- (a) kapitala i dodatnih iznosa za održavanje ili proširenje investicije;
- (b) prihoda;
- (c) za vraćanje kredita;
- (d) iznosa dobijenih od potpune ili djelimične likvidacije ili prodaje investicije;
- (e) obeštećenja predviđenih u Članu 4.

Član 6. Subrogacija

Ako jedna država ugovornica izvrši isplatu svojim investitorima na osnovu garancije, koju je dala u odnosu na neku investiciju, na teritoriji druge države ugovornice, onda ova druga država ugovornica, ne šteteći pravima prvoimenovane države ugovornice iz Člana 9., priznaje prenošenje svih prava ili zahtjeva ovih investitora, po zakonu ili na osnovu pravnog posla, na prvoimenovanu državu ugovornicu. Nadalje, druga država ugovornica priznaje prvoimenovanoj državi ugovornici sticanje svih prava i zahtjeva (preneseni zahtjevi), pri čemu je prvoimenovana država ugovornica ovlaštena da ih izvršava u istom obimu kao i njen pravni predhodnik. Za transfer plaćanja po osnovu prenesenih zahtjeva, na odgovarajući

način važe Član 4., stavovi (2) i (3) i Član 5.

Član 7. Provođenje transfera

- (1) Transferi prema Članu 4., stavovi (2) ili (3), Članu 5. ili Članu 6. vrše se bez odgode, po tržišnom kursu koji važi na dan transfera. "Bez odgode provedenim transferom" smatra se onaj koji se obavi u roku koji je obično neophodan za ispunjavanje formalnosti oko transfera. Rok počinje predavanjem odgovarajućeg zahtjeva i ne smije ni u kom slučaju biti duži od dva mjeseca.
- (2) Ako ne postoji devizno tržište, onda važi "cross rate", koji se dobije na osnovu onih obračunskih kurseva koje bi Međunarodni monetarni fond u vrijeme isplate uzeo za osnovu preračuna dotične valute u specijalna prava vučenja, SDR.

Član 8. Primjena dodatnih pravila

- (1) Ako iz pravnih propisa jedne države ugovornice ili iz obaveza na osnovu međunarodnog prava koje postoje ili će se u budućnosti zasnovati između država ugovornica, pored ovog Ugovora, proiziđu opći ili posebni propisi po kojima se investicijama investitora druge države ugovornice treba odobriti bolji tretman nego po ovom Ugovoru, onda takvi propisi imaju prednost u odnosu na ovaj Ugovor, u mjeri u kojoj su povoljniji.
- (2) Svaka država ugovornica će ispunjavati svaku drugu obavezu koju je preuzela u odnosu na investicije investitora druge države ugovornice na svojoj teritoriji.

Član 9. Rješavanje sporova između država ugovornica

- (1) Sporove između država ugovornica o tumačenju ili primjeni ovog Ugovora treba da, ukoliko je to moguće, otklone vlade obiju država ugovornica.
- (2) Ako se sporovi na ovaj način ne mogu otkloniti, onda ih se mora na zahtjev jedne od država ugovornica, podnijeti arbitražnom sudu.
- (3) Arbitražni sud se formira od slučaja do slučaja, tako što svaka država ugovornica postavlja jednog člana, a oba člana se onda slože oko jednog pripadnika treće države kao predsjednika, kojeg onda postavljaju vlade obiju država ugovornica. Članovi se moraju postaviti u roku od dva mjeseca, Predsjednik u roku od tri mjeseca nakon što je jedna država ugovornica saopštila drugoj državi ugovornici da spor želi iznijeti pred arbitražu.
- (4) Ako se ne održe rokovi iz stava (3) onda u nedostatku drugog dogovora može svaka država ugovornica zamoliti Predsjednika Međunarodnog suda da izvrši neophodna imenovanja. Ako Predsjednik ima državljanstvo jedne od država ugovornica ili je on spriječen nekim drugim razlogom, onda imenovanja treba izvršiti Zamjenik predsjednika. Ako i Zamjenik predsjednika ima državljanstvo jedne od država ugovornica ili ako je i on spriječen, onda treba da imenovanja izvrši slijedeći po rangu član suda koji nema državljanstvo nijedne države ugovornice.

- (5) Arbitražni sud odlučuje većinom glasova. Njegove odluke su obavezujuće. Svaka država ugovornica snosi troškove svoga člana kao i svog zastupanja tokom postupka pred sudom, troškove predsjednika, kao i ostale troškove dijele obje države ugovornice na jednake dijelove. Sud može donijeti odluku o drugačijem regulisanju troškova. Što se tiče ostalog, sud sam reguliše svoj postupak.

Član 10.

Rješavanje sporova između jedne države ugovornice i investitora druge države ugovornice

- (1) Sporovi u odnosu na investicije između jedne države ugovornice i investitora druge države ugovornice trebali bi, ukoliko je to moguće, ove strane u sporu riješiti dogovorom.
- (2) Ako se spor ne može prevazići u roku od šest mjeseci od datuma kada ga je jedna od dviju strana u sporu pokrenula, tada se on mora na zahtjev investitora druge države ugovornice podvrći rješavanju u arbitražnom postupku. Ukoliko strane u sporu ne postignu drugačiji dogovor, taj spor podliježe arbitražnom postupku u okviru Konvencije o rješavanju investicijskih sporova između država i pripadnika drugih država od 18. marta 1965. godine.
- (3) Arbitražna presuda je obavezujuća i ne podliježe nikakvim drugim osim pravnim sredstvima ili drugim pravnim sredstvima predviđenim u navedenoj Konvenciji. Presuda se izvršava prema unutardržavnom pravu.
- (4) Država ugovornica koja sudjeluje u sporu neće za vrijeme arbitražnog postupka ili izvršenja arbitražne presude kao prigovor iznositi to da je investitor druge države ugovornice od nekog osiguranja primio obeštećenje za jedan dio štete ili cjelokupnu štetu.

Član 11.

Daljnje važenje Ugovora

Ovaj Ugovor vrijedi bez obzira na to da li između država ugovornica postoje diplomatski ili konzularni odnosi.

Član 12.

Protokol

Priloženi Protokol je sastavni dio ovog Ugovora.

Član 13.

Stupanje na snagu, trajanje i prestanak Ugovora

- (1) Ovom Ugovoru je potrebna ratifikacija; ratifikacioni dokumenti će se razmijeniti što je prije moguće.
- (2) Ovaj Ugovor stupa na snagu mjesec dana nakon razmjene ratifikacionih dokumenata. On ostaje na snazi deset godina. Nakon isteka tog perioda trajanje Ugovora se produžava na neodređeno vrijeme, ukoliko neka država ugovornica pismeno ne otkaže Ugovor u periodu od dvanaest mjeseci prije isteka. Nakon protoka deset godina Ugovor se može otkazati u svako doba, uz otkazni rok od dvanaest mjeseci. Sa stupanjem na snagu ovog Ugovora, Sporazum od 10. jula 1989. godine između Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Savezne Republike Njemačke o uzajamnoj zaštiti i podsticanju investicija u odnosu na Bosnu i Hercegovinu i Saveznu Republiku Njemačku, prestaje

važiti.

- (3) Odredbe ovog Ugovora od dana njegovog stupanja na snagu, važe i za investicije koje su uživale zaštitu po Sporazumu od 10. jula 1989. godine između Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Savezne Republike Njemačke o uzajamnoj zaštiti i podsticanju investicija.
- (4) Poslije otkaza ovog Ugovora za investicije koje su izvršene do vremena isteka ovog Ugovora, važe predhodni članovi još dvadeset slijedećih godina od dana njegovog isteka.

Sačinjeno u, dana u dva originala, svaki na bosanskom/hrvatskom/srpskom, njemačkom i engleskom jeziku, pri čemu je svaki tekst vjerodostojan. U slučaju različitog tumačenja bosanskog/hrvatskog/srpskog i njemačkog teksta, engleski tekst je mjerodavan.

Za	Za
Bosnu i Hercegovinu	Saveznu Republiku Njemačku

Protokol
uz Ugovor
između
Bosne i Hercegovine
i
Savezne Republike Njemačke
o podsticanju i međusobnoj zaštiti investicija

Prilikom potpisivanja Ugovora između Bosne i Hercegovine i Savezne Republike Njemačke o podsticanju i međusobnoj zaštiti investicija, opunomoćenici, primjereno za to ovlašteni, dogovorili su se osim toga oko slijedećih odredbi koje važe kao sastavni dio Ugovora:

(1) Uz Član 1.

Ne šteteći ostalim postupcima za utvrđivanje državljanstva, državljaninom jedne države ugovornice smatra se naročito svako lice koje ima pasoš izdat od nadležnih organa dotične države ugovornice.

(2) Uz Član 3.

(a) Kao "aktivnost" u smislu Člana 3., stav (2), smatra se prvenstveno, ali ne i isključivo, upravljanje, održavanje, upotreba, korištenje i raspolaganje investicijom. "Manje povoljnijim" tretmanom u smislu Člana 3. posebno se smatra: različit tretman u slučaju ograničenja nabavke sirovina i pomoćnih sredstava, energije i goriva kao i proizvodnih i pogonskih sredstava svake vrste, različit tretman u slučaju ometanja plasmana proizvoda u zemlji i u inostranstvu, kao i druge mjere sličnog djelovanja. Mjere koje se donose iz razloga javne bezbjednosti i reda, zdravlja stanovništva ili morala, ne smatraju se "manje povoljnim" tretmanom u smislu Člana 3.

(b) Odredbe Člana 3. ne obavezuju jednu državu ugovornicu da poreske povlastice i oslobođanja koja se odobravaju prema poreznim zakonima samo investitorima nastanjenim na njenoj teritoriji proširi i na investitore nastanjene na teritoriji druge države ugovornice.

(c) Države ugovornice će u okviru svojih unutrašnjih pravnih propisa susretljivo ispitati zahtjeve za ulazak u zemlju i boravak lica jedne države ugovornice koja u vezi s nekom investicijom želi doputovati na teritoriju druge države ugovornice; isto važi i za radnike jedne države ugovornice koji u vezi s nekom investicijom žele doputovati na teritoriju druge države ugovornice i da tamo borave kako bi radili kao radnici. I zahtjevi za dodjelu radnih dozvola ispituju se susretljivo.

(3) Uz član 5.

Član 5. tačka (c), ne odnosi se na komercijalne kredite.

(4) Prilikom prijevoza roba i lica koji su u vezi sa investicijom, jedna država ugovornica neće niti isključivati niti spriječavati transportna preduzeća druge države ugovornice, i ukoliko je potrebno dodjeljivat će im koncesije za obavljanje prijevoza ne šteteći odgovarajućim bilateralnim i multilateralnim sporazumima koji obavezuju obje države ugovornice.